

'ท่องเที่ยว' อาเซียนหลังโควิด-19 การกลับมาที่ 'ต่างไปจากเดิม'

กรุงเทพฯธุรกิจ

ก่อนที่ไวรัสโคโรนา 2019 ต้นตอโรคโควิด-19 จะหยุดโลกและการเดินทางระหว่างกันเอาไว้ ทุกๆ ปี จะมีนักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นจำนวนมากถึง 133 ล้านคน ซึ่งระยะหลังๆ มาจากนักท่องเที่ยวชาวจีน

ในบางพื้นที่เจอกับแรงกดดันด้านการท่องเที่ยวส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม จนกระทั่งการมาถึงของไวรัสโคโรนา (โควิด-19) ที่ทำให้ภาคการท่องเที่ยวในภูมิภาคได้รับผลกระทบมาก โดยมีการประเมินจากสมาคมการท่องเที่ยวเอเชียแปซิฟิก หรือ พาตา (PATA) ว่า จะทำให้มีเงินกว่า 34,600 ล้านดอลลาร์หายไป

อย่างไรก็ตามผู้เชี่ยวชาญกลับมองว่า การที่ไวรัสหยุดโลกและการท่องเที่ยวไว้นี้ กลับเป็นโอกาสให้แต่ละประเทศได้ทบทวนถึงการฟื้นฟูอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่จะเป็นประโยชน์ในระยะยาวด้วยความยั่งยืนจากการเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมากกว่าที่เคยเป็นมา

ตัวอย่างหนึ่งของการกลับมาใหม่ของการท่องเที่ยวที่สะท้อนความยั่งยืนมากขึ้นคือ เกาะโบราไกย์ (Boracay) ของประเทศฟิลิปปินส์

จากการรายงานของ CNN ในช่วงวันหยุดนี้ ประธานาธิบดีโรดริโก ดูเตร์เตของฟิลิปปินส์สั่งปิดเกาะนี้ในปี 2561 เป็นระยะ 6 เดือนเพื่อ "ปิดกวาดบ้านขนานใหญ่" เพราะการขยายตัวของการท่องเที่ยวส่งผลให้ผู้ประกอบการเอาแต่กอบโกยกำไร มีการปลูกสร้างสิ่งก่อสร้างรุกล้ำชายหาด รวมทั้งการปล่อยน้ำเสียต่างๆ จนสภาพแวดล้อมของเกาะเสื่อมโทรม

หลังการปิดเกาะได้ 6 เดือนและการกลับมาพร้อมกับการควบคุมจำนวนนักท่องเที่ยวจาก 19,000 เหลือ 6,000 คน
โรงแรมต้องทำตามกฎระเบียบการรักษาสุขภาพแวดล้อม ทำให้เกาะเริ่มมีสภาพแวดล้อมที่ดีขึ้นและเงียบสงบเป็น
ที่ถูกรักของหลายๆคน แม้จะกระทบกับวิถีชีวิตคนท้องถิ่นบ้าง

เจ็บระยะสั้นเพื่อผลดีระยะยาว

ซูซาน เบคเคน ผู้อำนวยการสถาบันการท่องเที่ยวกริฟฟิธ (Griffith Institute for Tourism) ในเมลเบิร์น
ออสเตรเลีย กล่าวว่า มันอาจจะดูโหดร้ายกับการที่ต้องปิดเกาะเลยแบบนี้เพราะคนจำนวนมากพึ่งพารายได้จาก
การท่องเที่ยว แต่นี่เป็นบทเรียนที่อาจสามารถนำไปปรับประยุกต์ใช้ได้กับการเปิดตัวอีกครั้งของหลายๆ ที่หลัง
การเกิดโรคระบาด

"ลองคิดถึงภูมิทัศน์ด้านทันทที่เกิดขึ้นกับเกาะ และการกระจายวิธีการดำเนินชีวิตให้หลากหลาย ที่ไม่ใช่พึ่งพาแค่การ
ท่องเที่ยวเพียงอย่างเดียว การปรับตัวแบบนี้อาจส่งผลสะท้อนบ้าง แต่ในระยะยาว มันคือตัวช่วยให้อยู่กับความ
เป็นจริงได้เป็นอย่างดี"

ในขณะที่โบราณคดีอาจแสดงให้เห็นถึงการฟื้นตัวของสภาพแวดล้อมและการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ แม้จะเป็น
เพราะคำสั่งของทางการ โรคระบาดไวรัสโคโรนาก็ได้ทำให้เห็นเช่นกันว่า สภาพแวดล้อมสามารถฟื้นคืนและ
ฟื้นตัวได้ถ้าได้หยุดพัก ในประเทศไทย มีรายงานข่าวอย่างต่อเนื่องถึงสัตว์ทะเลที่ปรากฏ รวมทั้งเต่ามะเฟืองหา
ยากที่ขึ้นมาวางไข่บนหาด

ัญญา เนติธรรมกุล อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กล่าวว่า การพบเห็นสัตว์ต่างๆ เหล่านี้
นำไปสู่แนวคิดจัดการการท่องเที่ยวในพื้นที่อนุรักษ์ใหม่ รวมถึงการปิดอุทยานฯ 2-3 เดือนทุกปี

นายธัญญาฯยังบอกอีกว่า ทางกรมได้ลดจำนวนนักท่องเที่ยวในพื้นที่อนุรักษ์ลงในหลายๆ ที่ให้เหลือเพียงครั้งหนึ่ง การออกตั๋วล่วงหน้าหรือการจำกัดจำนวนนักท่องเที่ยว เป็นแนวทางในการกำกับนักท่องเที่ยวในพื้นที่ของนักท่องเที่ยวต่างๆทั่วโลก แต่ในภูมิภาค คุณเหมือนระดับของสาธารณูปโภคพื้นฐานต่างๆ อาจไม่ค่อยเอื้อนัก

อย่างไรก็ตาม ผู้เชี่ยวชาญบางคน รวมทั้ง วิลเลียม เนียมีเจอร์ ซึ่งก่อตั้งองค์กรท่องเที่ยวที่ยั่งยืน ยานา เวนเจอร์ (YAANA Ventures) แนะนำว่า การใช้เทคโนโลยีการสื่อสารใหม่ๆเข้ามาช่วยจัดการ เช่นการจองล่วงหน้าผ่าน แอปพลิเคชันอาจสามารถช่วยกำกับจำนวนนักท่องเที่ยว ณ สถานที่นั้นๆ ได้

"หากคุณต้องจองก่อน คุณอาจได้ยินคนบอกว่ามันยุ่งยากจัง ฉันฉันไปที่อื่นก็ได้ และนั่นหมายถึงการกระจายตัวของนักท่องเที่ยวเองและรายได้ที่เกิดจากการใช้จ่ายของพวกเขาโดยปริยาย" เนียมีเจอร์กล่าว

เทคโนโลยีลักษณะนี้ ถูกนำมาใช้กับสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ในยุโรป ไม่ว่าจะเป็นการเข้าชมฟุตบอลหรือแกลลอรีหรือพิพิธภัณฑ์ต่างๆ มันสามารถนำมาใช้ได้กับกับสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติในภูมิภาคได้เช่นกัน

แต่เป็นที่รับรู้กันในกลุ่มผู้เชี่ยวชาญว่า เพียงการจำกัดจำนวนนักท่องเที่ยวอาจไม่เพียงพอ แต่ยังคงต้องการการท่องเที่ยวไปยังจุดอื่นๆ นอกจากนั้นยังต้องมาพร้อมกับการวางแผนจัดการสิ่งแวดล้อม บทลงโทษ และที่สำคัญ การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยว และการเปลี่ยนแนวคิดการท่องเที่ยวไปสู่การท่องเที่ยวที่ยั่งยืน